

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

ANTI||BARBARORVM D. ERAS-||mi Roterodami, liber unus

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1524

Erasmvs Roterodamvs Ioanni Sapido Svo S. D.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30133

ERASMVVS ROTERODAMVVS IOANNI SAPI
DO SVO S. D.

Miram quandam esse naturæ uim atq; *ἐνέπυρα*, uel hinc colligo Sapide
charissime, quod cū me puero prorsus exularent ludis literarijs bonæ li
teræ cum deessent librorum, ac præceptorum subsidia, cū nullus honos ad
deret ingenio calcar, imò cum passim omnes ab his studijs detererent, & ad a
lia compellerent, me tamen non iudicium, quod mihi tum per ætatem esse non po
terat, sed naturæ sensus quidam ad musarum sacra uelut afflatum rapiebat. Inui
sos habebam, quoscuq; noueram humanioribus studijs infensos. Adamabam, quos
eadem delectabant, qui in his aliquid opiniois sibi paraissent, eos ceu numina que
dam uenerabar, ac suspiciebam. Huius animi ne senem quidem adhuc poenitet. Nō
quod aliorum studia damnem quæ mihi non perinde placuerunt, sed quod intelligā
quam frigida, manca, cæcāq; sit cruditio, si quis musarum detrahat præsidia. Cate
rum dictu pudendum, quā hanc longe optimam doctrinæ portionē, stolide contem
nant quidam, poëtriam appellantes, quicquid ad uetustam, ac politiore[m] literaturā
pertinet. Hi cum mihi puero, satis odiose facerent negotium, meq; a meis amo
ribus depellerent, instituerā ulcisci me calamo sic tamen, ut uulius nomen perscri
gerem. Nondum annum uiginti annos attigeram, cū hoc operis sum aggressus. Pau
culis deinde post annis, uisum est idē argumentū in dialogum retexere, quo lectio
minus haberet tædij. Operis summam in quatuor libros digesseram. Primus re
fellebat ea, quæ quidam uel superstitiosi, uel hypocritæ religionis uerius quā re
ligiosi solent nobis in os iacere. Secundus, subornata persona, qualis est apud Plato
nem Glauco, summis eloquentiæ uiribus, uituperabat eloquentiam, totamq; rheto
ricas panopliam, ex intimis illius armarijs petitam, in ipsam rhetoricen expedie
bat. adeo, ut felici[m] memoriæ Ioannes Coletus, simulatq; librum eum legisset, se
rio mihi dixerit in familiari colloquio, planē liber tuus mihi persuasit neglectū elo
quentiæ. Cumq; monerem, suspenderet sententiā, donec audiret eloquentiæ patro
cinantem, negabat apud me posse dilui, quæ intendissem. Tertius refellebat secun
di uoluminis argumenta, uerum id nondum absolueram. Quartus agebat sepe
ratim causam poëtices, mihi puero, tenere adamatæ. Hunc nōdum digesseram, sylua
tantum ingens erat congesta operi futuro. Primum librum locupletaram Bononi
æ, iam mēditās editionem. Secundum emendam, relicturus Italiam deposui apud
Ricardum Paceum, uirum omni uirtutum & ornamentorum genere, cumulatam.
Apud hunc uterq; periit, eorum uidelicet culpa, quorum fidem uir sincerissimus
è suis moribus estimabat, prioris libri iactura, me sane leuiter mouit, quod nimi
um resiperet ingenium puerile. Et in hunc crassissima queq; congesteram. Cate
ros malebam superesse, sed aliter uisum est fucis istis qui cū ipsi nihil præclari
moliuntur, insidiantur alienis laboribus. Louanium ubi commigrassem, competi

primum librum, ut olim a me scriptus erat, latius esse sparsum, quam ut premi posset. Parum enim abfuerat, quin iam euulgatus fuerit a quibusdam qui sedulo magis quam prudenter fauent Erasmo. Id nequando fieret, ipse recognitum librum typographis commisi, cum aliqui perpetuo suppressum maluissem, praesertim cum hac de re prodiderit opus, eruditum, acutum, et expolitum, Hermanus Buschius, cui titulum fecit: Vallum humanitatis. Sed tamen a nobis utcumque recognitum exire maluimus, quam sicut erat descriptus, nempe deprauatissime. Addetur secundus, si licebit nancisci. Reliquum operis addetur e pectore nostro, nisi penes quos lateat nostri commentarioli, maluerint esse boni uiri, quam alienarum uigiliarum furunculi. Quibus hac pars, quae totius operis teterrima est, non omnino displicet, aduigilet ut caetera quoque peruestigetur. Eolibetius dabimus et alia, quae nobis adhuc in schedis sunt indolata, uelut opus de conscribendis epistolis. Interim tibi dabitur hoc fragmentum eruditissime Sapide, qui tuae ciuitatis iuuentute non minus diligenter instituis bonis moribus quam bonis literis. Constanter perge, quod coepisti, neque conques cito, donec omnem barbariem pro tua uirili Germania nostra profligaris. Satis diu nos ipsos ignorauimus pene pro beluis habiti, ijs, qui sibi nihil non tribuunt. Bene uale. Louanij.

A 2